



проф. др Игор Ђурчик

мр Петар Петровић

ПРАЗАН ГРОБ

ТЕМЕЉ ХРИШЋАНСКОГ ВЕРОВАЊА

проф. др Игор Ђурчик

мр Петар Петровић

**ПРАЗАН ГРОБ
ТЕМЕЉ ХРИШЋАНСКОГ ВЕРОВАЊА**

Амбасадор 2025.



Васкршње слово Светог Јована Златоустог

Ако је ко побожан и богољубив, нека се наслађује овим дивним и светлим слављем. Ако је ко благоразуман слуга, нека радујући се уђе у радост Господа свога. Ако се ко намучио постећи се, нека сада прими плату. Ако је ко од првог часа радио, нека данас прими праведни дуг. Ако је ко дошао после трећег часа, нека празнује са захвалношћу. Ако је ко стигао после шестог часа, нека нимало не сумња, јер ничим неће бити оштећен. Ако је ко пропустио и девети час, нека приступи не колебајући се нимало. Ако је ко стигао тек у једанаести час, нека се не плаши закашњења: јер овај дивни Господар прима последњег као и првог, одмара онога који је дошао у једанаести час, као и онога који је радио од првог часа. И последњег милује и првог двори; и ономе даје, и овоме дарује; и дела прима, и намеру целива; и делање цени, и принос хвали. Стога дакле, уђите сви у радост Господа свога; и први и други, плату примите; богати и убоги, једни с другима ликујте; уздржљивци и лењивци, дан поштујте; ви који сте постили и ви који нисте постили, веселите се данас!

Трпеза је препуна, наслађујте се богато сви! Теле је угојено; нека нико не изиђе гладан; сви уживајте у богатству доброте! Нека нико не оплакује сиромаштину, јер се јави опште Царство. Нека нико не тугује због грехова, јер опроштај засија из гроба. Нека се нико не боји смрти, јер нас ослободи Спаситељева смрт: угаси је Онај кога је она држала, заплени ад Онај који сиђе у ад, угорча се ад окусивши тело Његово. И предвиђајући то, Исаија закликта: ад се угорча сусревши Те доле! Угорча се, јер опусти; угорча се, јер би исмејан; угорча се, јер се умртва; угорча се, јер би срушен; угорча се, јер би окован; прими тело Христово, а наиђе на Бога; прими земљу, а срете небо; прими оно што виде, а паде у оно што не виде. Смрти, где ти је жалац? Аде, где ти је победа? Васкрсе Христос, и ад се стропошта! Васкрсе Христос, и падоше демони. Васкрсе Христос, и радују се анђели! Васкрсе Христос, и живот живује! Васкрсе Христос, и ниједног мртвог у гробу! Јер Христос, уставши из мртвих, постаде првина преминулих. Њему слава и власт кроза све векове. Амин!

Проф. др Игор Ђурчик

Христове ране

Анкета о Исусу

Распета љубав – љубав невољена

Једино место где Бога нема

ХРИСТОВЕ РАНЕ

Колико од нас носи озледе у свом срцу, на својој души, у својим мислима, емоцијама и подсвести? Ко се од нас није осећао понижено, рањено, повређено, издано и остављено? Оговарања, критиковања, забадање ножа у леђа — никоме од нас није непознато. Губитак вољене особе, тешка болест, разочарање у љубави, све то има моћ да сломи наше животе. Јесу ли вам познати из личног искуства понижавања — ваше личности, телесног интегритета, репутације и поштовања? То дубоко рањава. Колико је деце рањено недостатком љубави својих родитеља? Колико је само несхваћене, неопажене патње скривене у људским срцима. Толико комплекса, слабости, безвољности, анксиозности, стрепње и безброј испијених бенсендина — доприносе унутрашњим озледама душе и срца. Дефинитивно нам доносе немир, а надам се доводе у питање нашу вредност.

Да не говоримо о нашим властитим грешкама, падовима, слабостима... Гнев на самог себе је најчешће највећи злостављач самоће нашег унутрашњег бића. Сви смо били у ситуацији када смо изговарали: *"Боли ме душа! Хоћу да пукнем од туге!"* Дођу тако дани па чак и месеци када не можеш да опишеш колико боли! Жарко Лаушевић каже: *"Чудна је та душа, нико не зна где се налази, а сви знају како боли!"* Из дана у дан цела планета стрепи и уздрмана је страхом од корупције, мобинга и политичких диктатура, од ратова који се даноноћно распламсавају.

Има ли неко да сахрани сва наша разочарања и повреде, да спали све наше стрепње и страхове? Да обрише сузе? Да излечи сва сломљена срца? Да понуди мир и утеху? Можда звучи парадоксално, али Велики петак је оличење – метафора која са једне стране рефлектује људску патњу, посрнуће и трагедију, а на другој страни зрачак наде за исцељење. Исаија (53,3-5) је о томе чак пророковао, рекавши:

"...Његовим ранама ми смо исцељени."

Кажу људи да је за браћу протестанте највећи празник Велики петак, а за браћу католике и православне Васкршња недеља. Сматрам да се две тајне — мистерија Смрти и мистерија Васкрсења, никако не могу одвојити. Христос је задобио у петак ране, али их је и након васкрсења показивао. Управо у тим ранама, налази се излечење за сваку душу. Његове ране након васкрсења знак су љубави. Љубави која даје излечење. Христове прободене руке и ноге — његове ране — су попут мириса љубави и мелема који исцељује све наше ране.

У свету у коме живимо, хтели то или не, покушавамо сакрити наше проблеме и нашу рањивост. Наше слабе тачке скривамо разним маскама. Скривамо и наше неуспехе, плашимо се да се не осрамотимо пред другима

или да духовно не изгубимо свој компас. Потребан нам је неко да разбије те баријере.

У том циљу, мислим да би свако од нас првенствено требао схватити да смо сви рањиви. Оне особе које стојички тврде да нису рањиве лажу, зато их други избегавају, нису нам симпатичне. Лепота љубави почива управо у томе што знамо да је свако од нас рањив. Није срамота бити рањив. То опет не значи да свако мора знати све ваше слабе тачке, али немојте крити да имате срце! Немојте крити своја осећања! Само тако сазревате, само тако растете. Џон Ким каже: *"Одрастање је процес. Потребно је много грешака, падова, и тешких подсетника живота..."*

Били сте повређени. Сви смо. Немојте се иза тога крити. И сам Господ Исус Христос је био рањив. Управо на крсту, док је умирао, сагледавамо сву његову рањивост. Но, уједно, управо ова рањивост постаје сила која је снажнија од сваке силе на свету. У сенци Његове рањивости, и давања свог живота за нас, ми стичемо невероватну снагу која нас исцељује. Људи који су осетили ову моћ Његове љубави са крста, прошли су кроз процес духовне психотерапије која ослобађа окова страха и несигурности. Тек када дођемо до крста на Голготи и видимо сву величину Божанске љубави према нама, до те мере да умире за нас, то даје снагу и подстицај да душевне ране полако доживе исцељење. Апостол Павле каже: *"Јер када сам слаб, онда сам силан" (2. Кор. 12,10).*

Дођи и ти, у својим мислима, до Христовог крста. Погледај те прободене ране на Његовим рукама и ногама. И у подножју крста, предај Му све твоје ране срца, ране мисли, ране душе, ране које су биле начињене због твојих греха или греха оних који су ти начинили зло. Кажите Му у тишини ваших мисли — о свакој вашој боли, о свему оном што вас тишти. Кажите Му о оним ранама које су вам најтеже, оне најскривеније, најсрамније, изнесите их искрено и у поверењу. Прихватите себе такве какви јесте. Скините све маске пред Њим. Будите оно што јесте. Неко је дивно написао: *"Кад мислиш да патње надилазе твоје снаге, погледај на Христове ране, онда ћеш се издићи изнад презира и суда људи. Разматрајући Његове муке, помоћи ће ти да се узвисиш изнад свега."*

Нека сваки Велики петак буде проведен у преиспитивању, покајању и опраштању самом себи, другима и још чвршћем повезивању са Оним, чије ране зацељују наше.

АНКЕТА О ИСУСУ

"Ко говоре људи да сам ја?" (Лк. 9,18)

Када би у Христово време постојала нека врста стратешке маркетиншке агенције, можда би били ангажовани од стране апостола да истраже у кога тадашњи људи имају највише поверења и шта мисле о Исусу Христу. Резултати би били невероватни.

Можда би апостоли на питање *"Ко говоре људи да сам ја?"* дали следећи извештај. *Најактуелнији резултати истраживања показују да многи сматрају да си Јован Крститељ. Према индикаторима истраживања, чврсто се држиш својих речи, права си особа за узор. Доказујеш љубав, али се не плашиш да критикујеш и заузмеш властити став. Међутим, превише инсистираш на покајању, што се не допада свима. Други део популације мисли да си пророк Илија. Виде у теби могућност повратка у славне дане када су наши људи живели у миру, без угњетавања.*

Затим би Исус лично спровео анкету својих највернијих следбеника. Погледао би ученике, једног по једног и упитао: *"...а ви, шта ви мислите, ко сам ја"* Петар, као гласноговорник, брз на речима, уз осмех би одговорио: *"Ти си Христос – помазаник Божји"*

Да је данас маркетиншка агенција, рецимо *"12 апостола"*, спровела истраживање јавног мњења, резултати би били веома разнолики. Сигурно би одређен проценат анкетираних рекао да је Исус фасцинантна и инспиративна личност, док би други одговорили: *"Ја сам духован човек, али не припадам ниједној Исусовој цркви."* Неко би га описивао као супер паметног попут Николе Тесле или Ајнштајна, љубазног попут Мајке Терезе и богатог као Илон Маск. Неки би га видели као великог заступника социјалне правде или борца за права маргинализованих. За друге, Исус би био преварант и лажни фанатик, док би неки људи поново поновили оно што је рекао Петар: *'Он је Месија, Син Божји.'*

У савременом мјузиклу *Jesus Christ Superstar*, Пилат изговара: *"Исусе Христе, суперзвездо, ко си ти? Шта умишљаш ко си ти? Ако мислиш да си таква фаца, ходај по води у мом базену!"* Антон ЛаВеј у *Сотонистичкој Библији* пише: *"Исус! Бледа неспособност која виси на дрвету."* Са друге стране, Наполеон Бонапарта изјављује: *"Христова природа је тајанствена, признајем, али та тајанственост испуњава потребе човека – одбаца је и свет постаје необјашњива загонетка; веруј у њу и историја наше врсте постаје задовољавајуће објашњена."*

Ко је Исус? Који је твој одговор?

Ово је можда једно од најважнијих питања на које ћемо одговорити. Не, Он није био популистички политичар, није био неко ко је јурио за публицитетом, није био егоманијак нити сензационалиста. Он је био много више од моралног учитеља и социјалног револуционара.

Он је наш Бог - Спаситељ. Каже: *"Ко је видео мене, видео је Бога."* (Јн. 14,9). Умро је за наше грехе и након три дана васкрсао из мртвих. Васкрсење Исуса Христа је темељ хришћанске вере и наде. **Васкрсењем је Исус потврдио свој идентитет као Богочовека – Спаситеља света.** Баш као што је Исус питао током своје земаљске службе, Он нас и данас пита: *"Шта кажеш, ко сам ја?"* Свет ће покушати да нам каже, у најбољем случају, да је Исус био само добар морални учитељ или, у најгорем, човек који пати од менталног поремећаја. Међутим, када неко каже да је Исус Бог, он прави радикалну трансформацију у свом односу према Њему.

Ц.С. Луис је рекао: *"Мораш одабрати. Или је тај човек био и јесте Син Божји или лудак или нешто још горе. Можеш га прогласити будалом, можеш га пљувати, можеш га прогонити као демона, или можеш пасти пред Његове ноге и назвати Га Господом и Богом."*

Васкрсење Христово даје најтачнији одговор на питање: *Ко је Исус?* Васкрсење нас води од страха до љубави, од незнања до личности.

Боже, какав Човек! Човече, какав Бог!

РАСПЕТА ЉУБАВ – ЉУБАВ НЕВОЉЕНА

Међу најгорим казнама на које су Римљани могли некога осудити било је разапињање. Смрт распећем сматрана је најгором смрћу. Важно је запамтити да Исус није био натчовек. Његово тело било је крхко као и наше, и Он је осећао неподношљив бол док су га тукли, бичевали, забијали ексере у руке и стопала. Онога који није имао греха, Бог је учинио грехом за нас (2. Кор. 5,21). У овој тами, Господ је положио на Исуса безакоње свих нас (Исаија 53,6). Да би сносио грех за нас, Христос је поднео пакао који наши греси заслужују. Клас Шилдер пише да је Бог *"директно послао муке пакла на Христа"*.

Крст је симбол откривања Божје љубави. На крсту се сусрећу закон и правда - осуда и милост. У Христовом распећу Бог радикално признаје да је човек слободан. Христос нам открива да је страдање део љубави. Ко воли, пре или касније пати. Али управо љубав уверава у смисао патње и у стању је да је преобрази. Николаос Кабасилас каже: *"Једини одговор на владавину зла које делује у свету је животворни крст."* Христос је то узео на себе из љубави, па тако судбина човека зависи од тога да ли прихвата крст, јер Бог очекује да се човек за крст одлучи слободно, својом вољом.

У једном теолошком класику друге половине XX века, под називом *"Распети Бог"*, аутора Јургена Молтмана, говори се о вери у Бога након Христовог распећа. Фокус је на остављеном Божјем Сину од Бога. Бога који пати. Управо на том разумевању почива целокупна теологија наде за човечанство. Јер Христа не можемо посматрати само као онога ко је имао руке да буде разапет, већ онога ко је имао руке да грли цео свет – сваку нацију, расу, етничку групу, народ/етнос... Његове руке грле сваког човека и жену без обзира на став о Богу, на наша политичка, идеолошка, верска, сексуална или нека друга опредељења и уверења. Исто тако, не можемо Христа посматрати само као онога ко виси на крсту, већ његов персонални идентитет требамо сагледати између распетог и васкрслог Христа.

Исус је био разапет на крсту, где је врхунац драме на Голготи - борба са грехом. Испод Христовог крста било је много људи: паметних, побожних, војника али и обичног народа, који се нису много трудили да открију истину о ономе који је разапет на крсту – више су ту били као *'мирођија у свакој чорби'*. Само је на смрт осуђени злочинац, који је у последњим тренуцима свог живота проживљавао са Исусом једнаку судбину, указао на страховиту грешку коју је већина начинила. Његове речи: *"Опомени ме се, Господе! Кад доћеш у царство твоје"* (Лк. 23,42) свакако нико није слушао.

Испод Исусовог крста стајало је и неколико величанствених људи: саосећајне жене, апостол Јован и надасве Исусова мајка. Атмосфера испод

крста била је препуна мржње, подсмеха и презира. Само из срца мајке и Исусових пријатеља зрачила су искрена осећања, саосећање и љубав.

У оваквој ситуацији могли бисмо поставити питање: како би савремени човек реаговао док се налази испод крста? Како би ти реаговао? Исто онако како су се понашали они који су се подсмевали и вређали? Или би модеран човек викао: *"Сиђи с крста! Верујемо ти?"* Можда би многи говорили: *"Немој нам говорити о патњи, не тражи од нас да се одричемо и да те следимо. Немој тражити од нас жртве, као што су предбрачна чистота, брачна верност, прихватање непожељног детета, опроштење непријатељима... Ми желимо цара, који ће нам дозволити да живимо у просперитету, који неће гледати на моралност и да наша дела морају бити друштвено одговорна..."*

О ставу људи ка Христовом страдању у савременом добу говори и књига *"Мађионичар"* аутора Вилиама Барета. Писац у њој описује неку врсту научне фантастике. Млади сликар је дошао до слике непознатог аутора из XVII века. Слика је представљала бичевање Христово, где је централна личност свакако Исус, а око Њега стоји маса народа која тражи Његову смрт. Слика има једну специфичност – свако ко на њу погледа, наћи ће на некој од личности која тражи Христову смрт своје властито лице. Види себе како бичује Христа, или како га пљује, како му прети, исмева га... Аутор овог романа је желео приказати реалност да и данас постоји мноштво оних који би се у односу на Христа односили слично као и Његови савременици.

Бог нам даје слободу. Можемо слободно одлучити у којој групи ћемо се наћи. Ако смо у групи оних који су се одлучили за Њега, онда Он очекује одређене жртве, али само у циљу да бисмо били срећни у коначници. Он нас жели сачувати од *"болести"* савременог времена, које доприноси слепило мисли и распад срца. Да ли смо спремни стати са мањином на страну Христову? Макар цела *"модерна култура"* стала на супротну страну, немојмо се бојати остати уз Њега.

Људи који су стајали испод Христовог крста били су такви као ми: не потпуно зли, а сигурно не ни гори од онога какви смо данас. И стога је на месту питање, где бих стајао испод крста? У којој бих групи био?

Без обзира на све, ипак свако од нас мора да се суочи са питањем: Ко је умро на крсту? Да ли обичаји, традиција и празници имају сврху ако заборавимо Онога ко је умро на крсту Голготском? Да ли само знање и познавање чињеница о Господу Исусу Христу мења мој однос са умирућим на крсту? Или смо спознали да је потребно изградити лични однос са Оним који је распет био на крсту – као што је то учинио разбојник, Његова мајка, Његов ученик? Можда мислите да сте велики грешник и да вам лични однос са Њим није могућ? Драги моји, знате ли ко је први хришћанин-обраћеник? Први хришћанин је био злочинац, први хришћанин је био

лопов, први хришћанин је био осуђен да умре на крсту – и управо тамо, у последњим сатима свог живота, он се обраћа Христу и препознаје у Њему Спаситеља света.

Препознати Спаситеља на крсту и остварити лични однос са Њим, то је суштина религије, вере, духовности, теологије, празника и обичаја. У супротном, они су промашили своју сврху и постојање. Свако од нас мора доживети своју микро-Голготу и тамо сагледати себе у односу на Христа. Свако мора доћи испод крста и сагледати да ли се налази у оној мањини или у маси народа. Да ли вичемо: *"распи га! Распи"*? Да ли му се подсмевамо, бичујемо, плујемо, разапињемо и ликујемо због његовог страдања или му у понизности прилазимо схватајући да је Он дошао да умре за твоје и моје грехе? И као што каже једна стара хришћанска песма: Да ли схватамо да га нису усмртили ексери и копље већ твој и мој грех?

Наше искрено покајање треба да почне од резигнације наших традиционалних представа о Богу забетонираним у нашим мислима. Те представе доносе само *"јефтино спасење"* како то говори Дитрих Бонхофер.

Исус тражи само једно – да буде средиште наше вере! Само кроз веру можемо видети моћног Бога. Христос је на крсту чинио највише када није могао ништа учинити - у својој беспомоћности откупљивао је свет.

Када се и ти, сестро и брате мој, осећаш беспомоћно у односу на болест, неправду, године које те притискају, беспомоћно према времену које бежи, беспомоћно према својим жељама и могућностима – само погледај на крст и сагледај мегаломанску веру, тј. поверење нашег Спаситеља у Оца небеског! Последица тог поверења било је наше Спасење. Докле год смо под сенком Његовог крста, имамо сигурну заштиту. Господ Исус Христос је крсту дао нови смисао. На крсту почиње Његова победа која кулминира у Васкрсењу. Зато сви они који су се сусрели са Христом распетим могу узвикнути заједно са апостолом Павлом: *"А ја сам далеко од тога да се ичим поносим, осим крстом Господа нашега Исуса Христа, по коме је мени разапет свет и ја свету."* (Гал. 6,14)

Један непознати аутор је написао:

Питао сам Исуса: *"Колико ме волиш?"*

"Толико," – рекао је – раширио је своје руке и умро.

Ништа о Теби нису знали, ни једну грешку на Теби нису могли доказати, а ипак осудили су те само зато што си био другачији него они, јер нису желели и нису знали да поверују и схвате да си Божји син. Једноставно су желели бити мирни. Кажем: *"Ја то не бих никада урадио."* Али не чиним ли то скоро сваки дан? Не судим ли некога само зато што је овакав или онакав, бољи или гори у нечему него ја? Сумњам у све и често то ни не увиђам. Поносан сам, мада си Ти, Господе, био понизан. Често оговарам, а Ти

си говорио о вредностима живота. Бринем само о себи, а Ти, Господе, бринуо си о другима, о мени, о нама. За мене си све ово прихватио са понизношћу и огромном љубављу. Као Јагње су те водили на смрт, а Ти ниси пустио ни гласа.

Господе, желим са тобом, са понизношћу, подносити све недаће и осуде. Желим заједно са Тобом закорачити на најболнији пут, пут ка Голготи. Господе, нисам могао са Тобом стајати пре 2000 година, али стојим овде сада. Да ли испред крста, иза крста, на крсту или испод крста, али углавном ту сам са Тобом!

ЈЕДИНО МЕСТО ГДЕ БОГА НЕМА

Када желимо да нађемо некога, морамо знати његову адресу. А да ли знате Божју адресу? Где Бог станује? Ово питање може деловати апсурдно, али многи тврде да Бог живи на различитим местима, па се на свету могу наћи хиљаде кућа које се сматрају местима где Бог станује.

Често у невољи и проблемима живота, не видимо јасно Божје деловање. Вапимо, молимо се, али осећамо као да је наша молитва усмерена на погрешну адресу. Јављају се сумње. У себе, у Бога, у живот. Да ли живот заиста има смисао? Да ли хришћанство заиста даје истински смисао и наду, чак и када нема одговора, када нам се чини да куцамо на погрешну адресу?

Сценариста Жељко Мијановић је написао драму: *"Зауставите свет, хоћу да изађем!"* Понекад осећамо као да заиста треба да побегнемо са ове планете, вапећи попут Вита Николића: *"Хеј, зауставите планету, ја хоћу да изађем, идем у вечну скитњу између звезда."* Али пре него што поклекнемо у разочарању и тешкоћама живота и пожелимо да побегнемо, присетимо се једног од најважнијих догађаја у историји света.

Бог је желео да уђе на сцену људске историје као Личност у универзалној трагедији; као беспомоћан појединац, који је предан на мучење од две најважније друштвене институције:

- Религијске, коју представља Синедрион са Првосвештеником, и
- Секуларне, коју представља Пилат.

Током тих догађаја, Христос је осећао сав бол овог света на својим плећима. Након шибања, мучења, понижавања и распећа, испустио је свој дух. Протестантски теолог Јирген Молтман каже: *"Тамо на Голготи видимо Бога на крсту!"* Фридрих Ниче говори о *"Смрти Бога"*. Молтман истражује *"одсутност Бога"* из света, јер ако је Бог умро, настаје време *"присуства ништавила"*, *"прекида комуникације"* – не само са Богом, већ и са светом у целини.

Ако је Бог на крсту умро, како можемо да верујемо у Њега? Да ли је Велики петак највеће разочарање човечанства у Бога?

Немојте мислити да је *"Смрт Бога"* само теолошка или филозофска дискусија. За многе, то је лично питање, како то каже Томислав Ладан: *"такнут или погођен од Бога"*. *"Смрт Бога"* је за многе одбојна реч која нас може натерати да се сакријемо, попут Христових ученика, али истовремено можемо чути речи Старог Завета: *"Адаме, где си?"*

"Бога сигурно нема. Стога немој више да се бринеш, већ уживај у животу." Овакав натпис је био постављен на аутобусима у неким европским

градовима. Питам се: Где Бога нема? Но, да наставимо даље. Прочитајмо Јована 20, 1-16:

1. У први дан недеље, Марија Магдалина долази на гроб рано, док још није било свитања, и види да је камен одваљен од гроба.
2. Она отрчи и дође к Симону Петру и другом ученику, кога љубљаше Исус, и рече им: "Узеше Господа из гроба, и не знамо где су га метнули."
3. Петар и други ученик изиђоше и пођоше ка гробу.
4. Трчали су оба заједно, али други ученик трчаше брже и стиже пре Петра.
5. Погледао је унутра и видео хаљине где леже, али није ушао.
6. Петар дође и уђе у гроб, и видео је хаљине где леже.
7. Убрус који је био на глави његовој није лежао са хаљинама, већ је био савијен на једном месту.
8. Тада уђе и други ученик, који је први дошао до гроба, и видео и поверовао.
9. Још нису знали писмо да му ваља устати из мртвих.
10. Ученици су се вратили кући.
11. Марија је остала код гроба и плакала. Када плакаше, надвила се над гроб.
12. Видела је два анђела у белим хаљинама, где су седили, један на месту главе, а други на месту ногу где је лежало тело Исусово.
13. Рекоше јој: "Жено, што плачеш?" Она одговори: "Узеше Господа мог, и не знам где су га ставили."
14. Када је то рекла, окренула се и видела Исуса где стоји, али га није препознала.
15. Исус јој рече: "Жено, што плачеш? Кога тражиш?" Она, мислећи да је вртлар, рече му: "Господине, ако си га ти узео, реци ми где си га метнуо, па ћу га узети."
16. Исус је позвао: "Марија!" Она се окренула и рече му: "Равуни!" што значи "Учитељу".

Тог недељног јутра, Марија долази на гроб. Њене очи су биле сузне, а у њеним мислима пролазили су догађаји из живота са Исусом. Емоције су биле мешавина усхићења, страха, несигурности и жалости. Као да је бол пробадао груди. Тражила је Исусов гроб, али када је дошла... ШОК! Гроб је био празан!

Исус није био тамо. Била је збуњена, преплашена, стајала је код гроба у сузама. Зашто? Јер га је тражила на погрешном месту! И то је проблем многих људи који живе као да је Бог мртав, као да је Христос у гробу. Али Бог није тамо, Он је жив!

ШОК! ШОК! – ИСУС НИЈЕ У ГРОБУ!!!

Исус је нестao! Марија Магдалена била је збуњена и преплашена, парализована емоцијама, стојећи крај гроба, у сузама. Зашто је била изbezумљена? Зато што га је тражила тамо где Га није било! Но, она није једина. Многи људи кроз историју су покушавали да нађу Исуса у гробу. Ово је проблем савременог човека који живи као да је Бог мртав, све док не схвати да је живот без Христа живот мртваца! Многи би волели да затворе Исуса у камену гробницу и да га добро запечате. Модерни хришћани често живе као да је Христос у мртвачком сандуку, чекајући да Он тамо и остане. Такви људи сведоче о вери која је пала на ниво испразне и беживотне религиозности. Тек када дођу невоље, сетимо се да није било само Великог петка, већ и Великог васкрса.

Марија није очекивала да се Исус шета по врту тог недељног јутра. Мислила је да је то могао бити неки чувар или вртлар, али не и њен пријатељ. Где је Исус требало да буде? У гробу, иза камена. Зато је и дошла да Га помаже разним уљима. Међутим, драги моји, Бог није тамо где бисмо ми желели. Он не остаје у *“мртвачком сандуку”*. Он превазилази наша очекивања и ограничења. Он је често супротан свакој људској логици и очекивању. Ми се понашамо као да је Исус тамо у том врту, у гробници, а не као да је живо присутан у нашем животу.

Замислите како би модерни човек стварао Бога. Испричаћу вам један измишљен, али поучан догађај:

“У почетку модерног времена, пре нешто више од сто година, човек погледа небо и земљу, а земља беше без обличја и пуста, и беше тама над безданом, и дух човечији погледа на све то и рече: НЕКА БУДЕ НАУКА. И би наука. И виде човек науку коју је створио и растави све живо и неживо на земљи. И модерни човек рече: ‘Да начинимо Бога по своме обличју, као што смо ми.’ И створи човек Бога по свом обличју, по обличју својему створи га, и благослови Бога, али рече му: ‘Буди на одстојању и тамо остани.’”

То је проблем савременог човека – живи као да је он створио Бога, а не обратно. Многи долазе у Цркву сваке недеље да нађу свог Бога, кога су прошле недеље оставили тамо. Али Он не жели да остане у цркви или у гробу. Он жели да живи са нама сваки дан.

Знате ли где Бога нема? У гробу! Он није тамо!

Гроб је празан! Васкрсао је!

Филип Шаф каже: *“Исусово васкрсење је или највеће чудо или највећа обмана коју историја бележи.”* Један човек изазивао је хришћанина овим речима: *“Шта ви имате од остатака вашег оснивача? Погледајте ислам. У Медини имају пророка. Будисти имају зуб свог оснивача. А ви, ви хришћани, немате ништа – само празан гроб.”* И, као што се претпостављао, његов тон се променио: *„Само празан гроб.“*

Празан гроб је основа наше вере!

Празан гроб је наша нада, наша инспирација, и наша смисао живота! Без празног гроба, хришћанство не би постојало. Празан гроб превазилази смрт и тугу, даје нам светлост и радост.

Апостол Павле каже да хришћанин који не верује у Васкрсење Христово – није истински хришћанин. *"Ако Христос није устао из мртвих, узалуд је наша вера."* (1.Кор. 15,14) Али не само то – ако нема Васкрсења, онда и људски живот губи смисао.

Зато је важно, како рече један теолог, *трчати ка празном гробу*, као што су то учинили Јован и Петар. Потребно је размишљати о празном гробу, говорити о њему. Јер управо је празан гроб једино место које даје смисао људском постојању. То је место где је смрт смрћу уништена.

Човек који није у стању да гледа на празан гроб, да трчи ка њему и да о њему размишља – нема прави смисао живота. Јован, Петар и Марија Магдалина су крај празног гроба нашли радост која је заменила њихов плач. Њихови животу добили су нови смисао. Крај тог гроба, своје надање нашли су и милиони хришћана кроз историју.

Због вере у празан гроб, Христови ученици дали су своје животе. А после њих, ту веру су крвљу запечатали и бројни мученици. Празан гроб је најрадоснија вест. Зато треба ходити ка њему, размишљати о њему, говорити о њему, дозволити му да осмисли наше животе. На сахранама и богослужењима треба говорити о празном гробу, јер, *"Онај који је био у гробу, тамо више није."* (Пс. 16.10). Он је Бог Живи.

Један мој професор је рекао:

"Без празног гроба, људска историја нема смисла.

Без празног гроба, нема наде на самртничкој постељи, никакве наде у болести.

Без празног гроба, ниједна сахрана не би имала утеху, а читав људски живот био би осуђен на апсурд.

Без празног гроба, живот би био мучење."

Његово тело није требало балзамовати, јер није остало у гробу. Оно је васкрсло. Зато је истинити натпис који понекад видимо: *Нема Бога* – и заиста га нема у гробу. Али Он је присутан свуда другде.

Празник Васкрсења почива на празном гробу. Васкрсење Христово је универзални догађај који отвара нову димензију људског постојања. Разбило је таму смрти, а у свет је ушло Божје светло.

Један искрени хришћанин је рекао:

"Да васкрсао ниси Христе, шта би било са светом? Остао би пут са крајем над страшном провалијом, свет би посао без обличја и пуст. Све би било ништа, и свако би престао да буде ико.

Да васкрсао ниси Христе, шта би било са даном? Вечна тама би остала над нама. Она иста тама која је сунце помрачила у петак када си био

распет. Али Васкрсењем Твојим свет се обасјао светлошћу која никад не залази.

Да Васкрсао ниси, Христе, шта би било са ваздухом? Остао би само задах смрти. Али Васкрсењем Твојим, ваздух се освежи мирисима вечности, и сада све мирише на Васкрсење.

Да Васкрсао ниси, Христе, шта би било са човеком? Остао би само прах, дете старог Адама, без наде у вечност. Али љубав Твоја била је јача од суда. Сишао си у ад и избавио човека из његових чељусти.

Да Васкрсао ниси, Христе, да ли бисмо икада осетили љубав? А ко би нам је могао показати, ако не Ти? Да нас ниси љубио, не би се родио од Девнице, не би пошао као Јагње Божје, не би принео себе за свет. Али Ти си дошао, и љубав нам открио.

Да Васкрсао ниси, Христе, све би било бесмислено. Моје срце било би хладније од гробнице Твоје. Али гле – оно данас гори од љубави, као некада срца Луке и Клеопе на путу за Емаус.

Али Ти си Васкрсао, Христе. Љубављу својом си нас оживео, и сада живимо са надом да ћемо и ми васкрснути, и с Тобом се срести у Царству Светлости. "

У животу долазе тренуци када смо збуњени, када ништа не иде по плану. Када пролазимо кроз тежак и болан период, може нам се чинити да нас је Бог оставио, да не чује наше молитве.

Можда те је снашла болест, остао си без посла, бориш се са дуговима... Можда ти изгледа као да је Бог далеко. Али Он није заборавио тебе. Ни у најмрачнијим тренуцима твог живота, Он није одсутан.

Васкрсли Христос је победио зло, смрт и трагедију. Дао нам је празан гроб као залог наше вере. Као што је Он прошао Голготу, тако и ми пролазимо кроз долину суза. Али Васкрсење нас храбри – нисмо остављени. Једног дана ћемо добити награду вечног живота.

Празан гроб је место где је смрт победила, где живот добија смисао. Морамо размишљати о празном гробу, јер он је оно што осмишљава људско постојање. Без празног гроба, не би било наде ни вере, а ни живота. То је за нас свети простор, јер је ту Христос победио смрт и открио нам вечну љубав.

Празан гроб даје нам чврсту веру, зато што знамо да смо живи у Христу. Никада не заборавите: ако Христос није остао у гробу, онда ми нећемо бити остављени у нашим невољама. Празан гроб је гаранција да нас Бог није заборавио.

Тиме, празник Васкрса је празник живота!

Запамти: **Васкрсли Христос побеђује свако незнање, свако разочарање, сваки проблем.** Празан гроб даје смисао животу и показује пут ка сигурности. **Ниси остављен, ниси сам, Бог те није заборавио.**

Дао је свој живот – да би ти живео.

мр Петар Петровић

ВАСКРШЊЕ ЈУТРО И ОТКОКРТЉАНИ КАМЕН

НЕМА ГА ОВДЕ

ВАСКРШЊЕ ЈУТРО И ОТКОТРЉАНИ КАМЕН

*И говораху међу собом: Ко ће нам одвалити камен с врата гроба?
(Марко 16,3)*

ТОГ првог васкршњег јутра, када су жене кренуле ка гробу, имале су само једно питање на уму: 'Ко ће нам откотрљати камен?' Јер то је био веома велики камен. Према ономе што знамо о гробницама тог времена, било би потребно око двадесет људи да га помере. Ове три жене су знале да саме немају шансе.

Желеле су да помажу мртво тело свог вољеног Спаситеља. То би био њихов последњи чин љубави према Ономе који им је показао бескрајну љубав. Али како? Док су се тог јутра упутиле ка гробу, то им је било најважније питање. Није их бринуло да ли ће им стражари дозволити да приђу гробу. Нису се плашиле хапшења као следбенице Исуса. Нису се питале зашто им се Петар и остали ученици нису придржавали. Није их чак ни бринуло како ће реаговати када виде Исусово мртво тело, распетог и положеног у гроб. Не. Једино о чему су размишљале било је: 'Ко ће откотрљати камен?' Јер то је био веома велики камен.

Васкрс носи много значења за нас као хришћане. То је превелико чудо да би значило само једну ствар. Пре свега, Васкрс значи да је Христос васкрсао. ДА је Исус победио смрт. Да је вечни живот стваран, да смрт није крај нашег живота са Богом. Да сви који живе и верују у Њега никада неће умрети.

Али тај камен који је откотрљан од гроба – детаљ забележен у сва четири Јеванђеља – говори нам још нешто важно. Камен који се откотрљао указује на то да Васкрс није само о животу после смрти. Он је и о начинима на које Бог уклања препреке које нас одвајају од Њега и спречавају нас да живимо пуним животом на који нас је позвао.

Позивам вас да размислите о великим камењима у свом животу – оним препрекама које вас спречавају да живите живот у изобиљу са Христом, овде и сада. О изазовима који вас држе у вашим 'гробовима', паралишу вас страхом, заробљавају и спречавају да истински живите свој нови живот у Христу. И онда размислите о томе шта нас Васкрс учи о начину на који Бог уклања те препреке.

Шта је са Петром и осталим ученицима? Да ли сте приметили да их нема у јеванђеоском извештају тог јутра? Они нису пошли са женама до гроба да им помогну да откотрљају камен. Не. Сви су били закључани у горњој соби, страхујући за своје животе. Није ни чудо што су жене биле забринуте – нису могле ни да убеди мушкарце да пођу с њима.

Ученици су, у извесном смислу, сами себи направили гроб. Затворили су се у свој страх и поставили камен испред њега. И нико од њих није желео да се тај камен откопља. Чак ни Петар.

Петар – човек чије име значи 'камен', кога је Исус назвао 'стеном' на којој ће изградити своју Цркву – тог ускршњег јутра није био ништа више од камена спотицања. Скривао се, обузет сопственим страхом и срамотом што је три пута порекао Исуса. У његовом случају, камен који је требало откопљати био је – он сам.

И зар није то често истина и за нас? Зар не стојимо сами себи на путу? Зар не правимо своје гробнице и сами их затварамо камењем страха, сумње и кривице?

Ко ће откопљати тај камен?

После васкрсења, Исус је ушао у горњу собу, где су ученици били сакривени. Откопљао је њихов камен. Ослободио их је страха. Дао им је снагу да објављују добру вест свету.

То је и део васкршњег чуда за нас. Наш васкрсли Господ улази у наше животе, чак и у наше гробове, и отклања све што нас спречава да будемо оно што Бог жели да будемо.

Жене, за разлику од ученика, нису биле затворене у страху. Имале су храбрости да оду до гроба, чак и ако нису знале шта ће урадити када стигну тамо. И то нас такође нечему учи: понекад морамо направити корак у вери, чак и ако не знамо како ће Бог деловати.

Али када су стигле до гроба, камен је већ био откопљан. Нису морале да брину. Ипак, када су чуле вест да је Исус васкрсао и да треба да је пренесу ученицима, шта су урадиле? Побегле су. И како каже Јеванђеље по Марку, *никоме ништа не рекоше, јер се бојаху*.

Чега су се плашиле? Да их нико неће схватити озбиљно? Да ће им се смејати? Да ће их ученици назвати лудима?

И тај страх је био камен који је требало откопљати.

Али ево васкршњег чуда: тај камен је заиста откопљан. Како знамо? Па, ако жене нису никоме ништа рекле, како бисмо ми данас знали за васкрсење? Наравно да су на крају проговориле. Исус се појавио ученицима. Опростио је Петру. Послато им је Светог Духа. И ниједан камен више није могао да их задржи.

Ако неко тражи доказ васкрсења, нема убедљивијег од овога: ученици, који су се плашили и скривали, постали су најнеустрашивији сведоци које је свет икада видео. Већина их је умрла мученичком смрћу, али нико од њих није порекао веру у васкрслог Господа.

Ниједан камен који је свет поставио пред њих није их могао зауставити – ни затвор, ни прогонство, ни претња смрћу.

Шта их је променило? Како су од уплашених људи у закључаној соби постали храбри проповедници?

Сам Исус.

Само је васкрсли Христос могао откотрљати камење страха и сумње. И кад је то учинио, они су неустрашиво кренули у свет да објављују добру вест.

Васкрс је више од празног гроба. Он је о нашем васкрслем Господу, који увек иде пред нама, уклањајући препреке на нашем путу. Он је о Богу који нас ослобађа од страха, да бисмо живели живот у пуноћи.

Зато, не бојте се. Верујте Богу. Уздајте се у Његовог Сина. И не брините о томе ко ће откотрљати камен у вашем животу.

Јер Христос васкрсе. Он је заиста васкрсао. Алилуја.

НЕМА ГА ОВДЕ

Но он им рече: Не плашите се. Тражите распетог Исуса Назарећанина; васкрсао је, нема га овде. Ево места где га положише. (Марко 16,6)

РАНО првог дана у недељу, након изласка сунца, три жене отишле су до Исусовог гроба. Оно што су пронашле – камен већ откотрљан и празан гроб – представља највећи догађај у историји човечанства, догађај који је заувек променио њихове животе, а самим тим и наше. Али шта заиста значи васкрсење?

Прва реакција – збуњеност и страх. За те жене, које су рано ујутру пошле ка гробу, све је почело са збуњеношћу и страхом. Нису очекивале да ће, уместо да оду и помажу тело, пронаћи камен који је био померен. У гробу су виделе младића обученог у бело. Он им је рекао да се не плаше и објаснио да је Исус из Назарета, који је разапет, васкрсао из мртвих и да га више нема у гробу.

То је радикална порука Васкрса. Овај догађај је много више од празног гроба. Он представља радикалну тврдњу: Христос је умро, васкрсао је и обећава повратак. Ако је Исус жив и са нама до краја времена, онда сваки аспект нашег живота мора бити обликован том истином. Васкрсење руши све старе претпоставке и поставља нове, дубоке приоритете. Живот више не може бити исти – он мора бити преображен. Како је један мудрац рекао: 'Васкрс је најтежа реч, јер је то најинтензивнија тврдња Бога о нашим животима.' Ако верујемо да је Христос васкрсао, онда ништа више није исто. Наш живот је постављен на нове темеље, а све наше обавезе и вредности морају бити преиспитане.

Сумња и страх су природни осећаји. Није необично да први одговор на откривање празног гроба буде страх и сумња. И у сваком Јеванђељу видимо сличне реакције. Сетимо се: нису лако поверовати да је Божји Син, који је умро за наше спасење, заиста васкрсао из мртвих. Прве реакције, чак и код ученика, биле су пуне сумње јер нико није очекивао да ће Месија бити онај који ће прво умрети, а затим васкрснути. Данас, након васкрсења и Вазнесења, Исус нам обећава да ће послати свог Духа Светога. Позива нас да верујемо без видљивих доказа – дар вере је оно што нас оснажује.

Марково Јеванђеље се завршава изненада: жене тихо напуштају празан гроб, а нас не позивају директно да видимо васкрслог Исуса. Овај нагли крај, који у изворнику остај усред реченице, има намеру да нам покаже да прича о васкрсењу никада не престаје. Сваки пут када Црква говори или делује у име Исусово, додаје нову страницу у ту живу причу. Ми смо део те приче, која се и даље пише.

Нема Цркве без Васкрса. Жене које су откриле празан гроб, упркос страху, сакупиле су храброст да поделе добру вест, и тако је рођена Црква. Наши животи требају бити сведочанство о васкрсењу, јер та вера преображава све наше друштвене и личне вредности. Ти и ја смо позвани да наставимо да пишемо причу о Цркви, да делимо своју веру и да практикујемо васкрсење у свакодневном животу.

Како да узнесемо васкрсну поруку у наш свет? Можемо 'практиковати васкрсење' - бити као Исус, доносити добру вест тамо где смо, без тога да морамо бити савршени, већ искрено верни. Наш дар вере, као дар Духа Светога, подсећа нас да ће Исус увек бити с нама, водити нас и једног дана се вратити. Анђео је рекао женама: 'Иди, реци својим ученицима и Петру да (Исус) иде испред вас у Галилеју; тамо ћете га видети, баш као што ти је рекао.' Исус иде испред њих, као што иде испред нас. Видећемо га баш као што је обећао.

Васкрс значи да је Христос ту – у прошлости, садашњости и будућности. Нашем свету је потребан васкрснути Спаситељ, који нас воли, умире за нас и остаје уз нас. Цркве не би постојала без Васкрса, нити бисмо ми били овде без вере. Ми смо овде јер верујемо да васкрсење нашег Господа мења све и преображава наше животе.

Живимо од онога што смо открили: празан гроб и добру вест да је Исус Христос васкрсао и обећава да ће се вратити.

Хвала Богу што нам је дарован овај невероватан дар вере. Нека нас вера води да свакодневно практикујемо васкрсење, доносећи светлост Христову у свет. Богу на томе нека је хвала.

Марко 16,6. нас позива да се не бојимо: 'Не плашите се. Тражите Исуса Назарећанина, који је разапет. Устао је; он није овде.'

Ове речи доносе поруку ослобађајуће наде. Исусово васкрсење не представља само победу над смрћу, већ и позив да у својим животима прихватимо нови почетак.

Док се суочавамо с изазовима, тугом и неизвесношћу, ова порука нас подсећа да смрт није крај, већ прелаз у живот пун Божје милости. Васкрсење нас учи да, без обзира на то колико мрачни тренуци деловали, увек постоји светлост која побеђује. Та светлост оснажује веру, ослобађа нас страха и отвара пут ка истинској радости.

Нека нас ова порука инспирише да у сваком тренутку верујемо да Бог има моћ да преображава нашу стварност, да из 'празног грома' изрази ново, животно сведочанство. У тој истини, ми налазимо храброст да будемо светлост у свету који често лута тамом. У сваком изазову, сетимо се да је наш Спаситељ већ победио смрт – и у тој победи лежи наша снага за нови почетак.

Добро је да се увек изнова подсетимо на темељ хришћанске вере – Христово васкрсење.

Наслов:

ПРАЗАН ГРОБ

ТЕМЕЉ ХРИШЋАНСКОГ ВЕРОВАЊА

Аутори

проф. др Игор Ђурчик & мр Петар Петровић

Лектура и коректура

Никола Максић

Припрема и штампа

Сору Land doo, Београд

Издавач

Удружење за очување културног наслеђа – Амбасадор, Стара Пазова, 2025.

www.anglican.rs

Тираж: 500

Београд, 2025

ISBN 978-86-82442-09-7

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

27-31

27-42

ЂУРЧИК, Игор, 1978-

Празан гроб - темељ хришћанског веровања / Игор Ђурчик, Петар Петровић. - Стара Пазова : Удружење за очување културног наслеђа Амбасадор, 2025 (Београд : Сору Land). - 21 стр. : илустр. ; 21 cm

Тираж 500.

ISBN 978-86-82442-09-7

1. Петровић, Петар, 1980- [аутор]

COBISS.SR-ID 164395017

**Христос воскресе из мертвих,
смертију смрт поправ, и сушчим
во гробјех живот даровав.**

**Христос Васкрсе из мртвих, смрћу
смрт разруши, а онима који су у
гробовима живот дарова.**